

ELETTIIN SITÄ ENNENKIN...

Rykmentissämme on kuuluisuuksia muitakin kuin Mannerheim-ritareita, hiihdon maailmanmestareita ja desantin metsästäjiä. Jo vääpelikunnassamme on monta kuuluisuutta: korohorossa Martti Alarotu, Esikuntakomppaniassa Eetu Huupponen ja tärkeimmässä aselajissamme, Raskaassa Soppakanuunapatterissa sotilasmestari Tatu Laitinen.

Laitisen Tatu on vanha urheilumies ja paistaa vielä vanhoilla päivilläänkin helposti aikamiehen ketoon. 23 vuotta sitten hän komensi kenttävartiota Rajajoen rannalla jossakin Kuokkalan ja Valkeasaaren aseman välillä. Oli olevinaan rauhan aika, mutta rajamiehet häärivät ahkerasti partiossa joen takana. Ryssämaalla oli hulina-ajat ja rajan varmistus heikkoa.

Inkeriläisiä talonpoikia oli joukottain paennut Suomen puolelle. Laitisen sissit kävivät evakuoimassa tyhjilleen jääneistä taloista heinäa, puita, maanviljelyskoneita, karjaa ja niin pois päin. Ryssiä tänä ei tietenkään niellyttänyt, ja monta tiukkaa kahakkaa käytiin Rajajoen kahden puolen. Laitisen pojat tuhosivat naapurinaen mm. kolme ryssien kenttävartiota. Ryssien puolestaan onnistui kerran helmikuussa 1919 polttaa eräs suomalaisten kenttävartiona ollut venäläinen huvila. Verisesti he kyllä saivat kolttosensa maksaa. Ryssiä kaatui talven mittaan ainakin kahdeksankymmentä, suomalaisia kaksi.

Monta hurjaa tarinaa kiertää vielä suomalaisten rajamiesten tempuksista. Eräskin rajavääpeli meni yksinään ryssien rajavartioston esikuntaan ja selitti olevansa viiloikkari. Kun riittävä määrä ryssän viskaaleja oli keräytynyt hänen ympärilleen, hän tempasi kaksi pistoolia esiin ja suolasi oikein villin lännen tyylillä koko esikunnan. Moni rikas selokuljetaja-gulashi hävisi pimeillä retkellänsä Rajajokeen, ja suomalainen rajamies saattoi tilata ylimääräisen junan matkustaessaan Viipuriin juhlimaan.

Sellaista oli elämä pitkin Rajajoen vartta talvella 1919, raakaa ja railakasta sanalla kertaa.

Päivän haastattelu.

Kersantti Martti Silvennoinen

Kerimäeltä johti viime kesän "kunnianpäivinä" I/JR 28:n jääkärijoukkuetta ja toimii tätä nykyä IV Pataljoonamme 1. Komppaniassa. Kun eilen haastattelimme häntä, saimme kuulla Akkaharjun ajoilta seuraavan tapauksen:

"Oli elokuun 8. päivän vastainen yö. Luutnantti V:n joukkue oli edettyään rautatien yli pysähtynyt Muttamäen edessä olevaan notkelmaan. Sain partioineni tehtäväksi tiedustella, millainen miehitys ryssillä oli Muttamäellä. Kuusi jääkäriä mukaanni kiersin metsän kautta mäen taakse ja etenin maantien vartta pitkin mäellä olevan näkötornin juurelle. Oli hyvin pimeä, joten ryssät eivät huomanneet meitä.

Palattuamme samaa tietä joutui suoritettavaksemme väkivaltainen tiedustelu mäelle. Minulla oli neljä jääkäriä mukaanni ja eräällä luutnantti V:n joukkueen kersantilla kuusi miestä. Kun olimme ehtineet puoliväliin peltoaukeaa, sai kersantti miehineen kyllikseen etenemisestä. Kysyin omilta pojiltani, ketkä olivat vapaaehtoisia jatkamaan, ja kaikki ilmoittivat olevansa. Päästyämme n. 100 metrin päähän kansakoulusta, joka oli mäellä, päästimme kokeeksi jonkin sarjan, mutta ryssät pysyivät ääneti.

Ryömimme vieläkin lähemmäksi kansakoulua. Noin 20 metrin päässä oli navettarakennus, ja sen ikkunoista näkattiin äkkiä meitä kohti kasapanoksia ja käsikranaatteja. Painuimme mataliksi ojaan ja jäimme kaikki ehjiksi. Avasimme uudelleen tulen, ja nyt paljastivat ryssät aseittensa sijoituksen. Tulta tuli yhdestä kk- ja kahdesta pk-pesäkkeestä. Mäellä oli kaikkiaan ehkä joukkueen verran ryssiä.

Ehjin nahoin palasimme kaikki samaa pellonojaa pitkin, mitä olimme tulleetkin. Yöllinen vierailumme oli kaiketi käynyt ryssien hermoille, sillä aamulla totesimme, että näki oli vapaa vihollisista.

"TÄHTILIPUN ALLA"-narssia soittelevat ryssät IV Pataljoonan lohkolle. Pojat lausuvat toivomuksen, että ryssille vuorostaan soitettaisiin Japanin keisarihymni.

Uutiskatsaus 28.12.41 klo 6.

ITÄRINTAMALTA ei uutta. POHJOIS-AFRIKASSA brittien hyökkäys on torjuttu Benghasin eteläpuolella. MALAKAN NIEMIMAAALLA ovat japanilaiset murtaaneet vahvan Porthamm-linjan ja tunkeutuneet brittien selustaan. MANILAA ei ole vallattu, kuten "Hakkaa Päälle" uskottelee, mutta japanilaiset etenevät kaakosta kohti sitä. ETELÄ-AMERIKASSA on 47 astetta lämmintä.